

Bemutatkozik a felsőpatonyi iskola

Mgr. Horváth Zoltán

2010-ben ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját, illetve a mai iskola új épülete átadásának és a kilencéves oktatás kezdetének fél évszázados évfordulóját a felsőpatonyi Magyar Tannyelvű Alapiskola. Felhőtlen, napsütéses időben többnapos rendezvénysorozaton emlékeztünk meg ezen fontos évfordulóról. Az iskola volt és akkori pedagógusai, diákjai, a falu apraja-nagyja együtt ünnepelte intézményünk ötvenéves történelmét, és bizakodóan tekintettünk az előttünk álló időszakra.

A felhőtlen és napsütéses idő azóta megváltozott. Borús, vészjelző viharfelhők jelentek meg nemcsak a felsőpatonyi, hanem más szlovákiai magyar tanítási nyelvű kisiskolák felett is. Iskolánk 2013 júliusában kapta az értesítést. Az egyeztető tárgyalások eredményeként az iskolaügyi minisztérium racionalizációs javaslata tartalmazza az alsó tagozatos osztályok összevonását és az oktatás megszüntetését az iskola felső tagozatos osztályokban.

Racionalizáció. Nem szeretjük ezt a szót. Nálunk, Szlovákiában ugyanis az elmúlt néhány évtizedben megváltozott az értelme. Leépítés. Igen, az ésszerűsítés degradálódott leépítésre. Az iskolaügyben biztosan. A ráció felülkerekedett az érzéseken.

Természetesen a javaslatot elutasítottuk. Iskolánkat megőrizzük. Ha kell, energiát és anyagiakat nem sajnálva továbbra is működtetjük iskolánkat. De nemcsak működtetjük, hanem olyan feltételeket is biztosítunk az oktatás és nevelés folyamatához, amelyekkel versenyképesek lehetünk, sőt előnyt biztosítunk más oktatási intézményekkel szemben. Erről tanúskodnak az eddig elvégzett munka eredményei. Az alapítóval (Felsőpatony község) karöltve felújítottuk iskolánk épületét. Az iskola belsejét kifestettük, a szülői munkaközösség új padokat és székeket vásárolt az osztályokba. A pályázatok adta lehetőségeket kihasználva és támogatók segítségével az iskolai oktatásban ma már 52 személyi számítógépet és

notebookot használunk. Saját erőből és a pályázati lehetőségek kihasználásával interaktív táblákat és vetítőket biztosítottunk. Tovább alakítottuk és szépítettük környezetünket.

Az iskola végzős tanulói problémamentesen kerülnek be a középiskolákba és végzik el azokat. Tanulóink sikeresen szerepelnek a matematikai, nyelvi, sport- és képzőművészeti versenyeken. 2003-tól iskolánk saját programját valósítja meg, amelynek célja, hogy intézményünk a falu oktatási, kulturális, sport- és szociális központja legyen a helyi közösség életében. Számos pályázatnak voltunk és vagyunk aktív résztvevői. Az iskola maga is szervez pályázatokat, amelyeken szívesen és aktívan vesznek részt az iskola tanulói. Évente ismétlődő és megújuló nevelési rendezvényeink, versenyek lehetőség adnak a gyermekek aktív nevelésére és szabadidejének ésszerű kihasználására. Iskolánkban jelenleg 18 érdeklődő működik, amelyekben a tanulók érdeklődésük szerint dolgozhatnak. Fontosnak tartjuk a hagyományápolást. A népi hagyományok iránti tisztelet és azoknak ápolása megjelenik iskolánk címerében is. Hagyományos Művészeti-és Kézműves Táborunkat immáron 15. alkalommal szerveztük júliusban 90 tanuló részvételével.

Tanulóink aktívan dolgoznak a diákönkormányzatban, amin keresztül szervezik, alakítják mindennapi életüket az iskolában. Az iskola diákjai maguk írják és szerkesztik iskolaúj-ságunkat. Az egyes osztályok saját szerkesztésű újságokat és mesegyűjteményt adnak ki és jelentetik meg az iskola weboldalán. 2010-től működtetjük weboldalunkat, ahol nemcsak betekintési lehetőséget adunk a szülőknek és diákoknak az iskola életébe, hanem az oktatásban is kihasználjuk a weboldal (e-learning) adta lehetőségeket. Az iskola pedagógusai aktívan vesznek részt a különböző továbbképzéseken, amellyel elmélyítik tudásukat és biztosítják felkészültségüket. Elmondhatjuk, hogy aktív oktató

és nevelő munka folyik iskolákban, amelynek 89 tanulója van.

A tavalyi rossz hírek után megrendülve vettünk tudomást arról, hogy a parlamentben még az előző év végén elfogadott iskolatörvény módosításával bevezetik a minimális létszámokat az alapiskolák egyes osztályaiban. A törvény ezen pontjainak érvénybe lépésével (2015 szeptember) teljesen ellehetetlenítik életképes iskolánk működését.

Mit jelent számunkra a törvény elfogadása? Mit jelent a törvény bevezetése a mindennapi életben az iskola tanulóinak, a szülőknek, az iskola alkalmazottainak? És mit jelent magának a falunak, Felsőpatony községnek?

Elképzelni is szinte lehetetlen és fájdalmas. 2015 szeptemberében megszűnik az oktatás a felső tagozaton, az alsó tagozaton pedig összevonjuk az osztályokat. A szülőknek megnőnek az anyagi kiadásai a gyermekük iskolába járatásával kapcsolatban. A falu elveszíti legfiatalabb polgárait, leépül a falu kulturális és sportélete. Megváltozik a gyermekek gondolkodásmódja, értékrendje. Az iskola leépítésével munkahelyek szűnnek meg...

Amikor ezeket a sorokat írom, C. Rogers „műveltek vagyunk, de rosszak” és E. Fromm „ésszel a huszonegyedik században vagyunk, de a mi szívünk a kőkorszakban van” gondolataik jutnak eszembe, amelyeket még 2000-ben a Millennium program szerzői vetettek papírra a program megtervezésében.

Egyetértek a két gondolattal, és meg vagyok győződve arról, hogy meg lehet és meg kell változtatni a jelenlegi helyzetet, amely már 2000-ben érezhető volt. Természetesen nem iskola-bezárásokkal. A nemzeti jövedelem oktatásba juttatott részét 4%-ról 6%-ra kell felemelni Szlovákiában, amivel így is csak az európai átlagot fogjuk elérni. Mert minden oktatásba fektetett pénz a jövőbe fektetett pénz.

„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája.”

(Szent-Györgyi Albert)